

№28(70)

Кафедра журналістики

StudPOL

Навчально-методичні матеріали:
студентська газета

YULIIA LYSHANETS @jullial

Career Forum стає традицією

Уже вдруге від початку цього року в Запорізькій політехніці відбулася масштабна подія – «Career Forum. Бізнес». Абітурієнти, випускники, студенти магістратури, викладачі та представники бізнесу зібралися 2 грудня в головному корпусі Машинки, щоб поговорити про особливості функціонування бізнесу та працевлаштування в сучасних умовах.

Учасники форуму мали можливість поспілкуватися зі спікерами – професіоналами у сфері бізнесу, а також знайти можливості для стажування і працевлаштування, завітавши на локації роботодавців.

Програма форуму була дуже насиченою. Практичні воркшопи, локації факультетів, виступи спікерів, активістів студентського самоврядування та роботодавців чекали на майбутніх студентів в університеті.

Директорка ТРК «City Mall» Вардуй Батракова розповіла, як працює бізнес зсередини та що робити, якщо він не один. Підприємець Віктор Мокшанов повідомив студентів про юридичні аспекти, податкову звітність та різницю між ФОП та ТОВ. Голова Ради групи компаній «Прогрес» Олексій Кравчун поділився досвідом побудови диверсифікованого стійкого бізнесу в Україні. Також на форум завітали локальна координаторка та фасилітаторка Харківської обласної молодіжної ГО «Освічена ініціатива», щоб розповісти про практичні поради та актуальні алгоритми дій у розвитку власної громади. Порадами щодо просування

Фото: Іміджевий центр НУ «Запорізька політехніка»

власної компанії через особистий бренд з молоддю поділилася блогерка та бізнесвумен Катерина Соколова.

А на локації студентського самоврядування активісти розповіли про навчання, дозволи й перспективи для самореалізації в Запорізькій політехніці, а також провели розіграш фірмової продукції університету.

Юлія РОНШИНА (СН-310)

Вітаємо переможців конкурсу «Студент року-2023»

Із нагоди Дня студента 17 листопада 2023 року у стінах НУ «Запорізька політехніка» відбулося урочисте нагородження переможців університетського етапу конкурсу «Студент року-2023».

Студентів привітали ректор університету Віктор Грешта та генеральний директор директорату фахової передвищої, вищої освіти Олег Шаров.

У межах університету наші студенти стали переможцями в наступних номінаціях:

«Студент – лідер студентського самоврядування року» – Марія Павленко, гуманітарний

факультет;

«Студент – громадський діяч року» – Юлія Семчишина, електротехнічний факультет, Савелій Ужва-Склярчук, юридичний факультет;

«Студент – артист року» – Мар'яна Скиперська, факультет економіки та управління;

«Студент – вчений року» – Вікторія Мануковська, факультет економіки та управління;

«Студент – спортсмен року» – Пантелій Колодій, факультет управління фізичною культурою та спортом;

«Студент – волонтер року» – Анастасія Каніщева, факультет міжнародного туризму та економіки;

«Студент – патріот року» – Віталій Волотовський, факультет міжнародного туризму та економіки;

«Студент – староста року» – Дмитро Первеев, машинобудівний факультет;

«Студентська сім'я року» – Олександр та Тетяна Щукіни, факультет інформаційної безпеки та електронних комунікацій;

«Студент – журналіст року» – Юлія Роншина, факультет соціальних наук.

На обласному етапі серед університетів Запорізької області студенти Запорізької політехніки перемогли в номінаціях «Студент – лідер студентського самоврядування року» (Марія Павленко) та «Студент – громадський діяч року» (Савелій Ужва-Склярчук).

Юлія РОНШИНА (СН-310)

Фото: Іміджевий центр НУ «Запорізька політехніка»

Державотворець: Дії заради майбутнього

Студентське самоврядування НУ «Запорізька політехніка» долучилося до міжнародного молодіжного форуму «Державотворець: Дії заради майбутнього», який проходив у Дніпрі 7 грудня 2023 року.

У дискусії взяли участь видатні урядовці, успішні підприємці, відомі громадські діячі, міжнародні активісти та понад 500 слухачів із усієї країни.

Форум розпочався з промови голови Дніпропетровської обласної військової адміністрації Сергія Лисака, який наголосив на тому, що саме молодь є запорукою нашого майбутнього та творцем держави.

Програма міжнародного форуму була дуже насиченою. На алей можливостей були представлені наступні організації: Українська Студентська Ліга, Let's Do It Ukraine, Громадянська мережа ОПОРА, молодіжна громадська організація Українські Студенти за Свободу, Фондація Регіональних ініціатив, ELSA Ukraine, між-

народний молодіжний проект U-Report, Фонд родини Богдана Гаврилишина, громадська організація «Будуємо Україну Разом», мережа колівінгів для активної молоді VILNYU, мережа «Твори!», Молодіжний центр Дніпра, Молодіжний медіацентр Дніпра, «Студентство Дніпра», «Відчуй Дніпро», Молодіжна Рада Дніпра, Глоба22, СпівДія, Центр Прикладної Освіти Логос, IT-компанія Yalantis та Action Diplomacy.

Три панельних дискусій та п'ять розмов з іноземними спікерами, які стосувалися реакції бізнесу на виклики війни та можливостей молоді залучати ресурси для проєктів та персонального розвитку. Серед запрошених спікерів на форумі виступили Андрій Бутенко – голова Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Віктор Дубовик – керівник Офісу протидії рейдерству Міністерства юстиції України, Пьотр Кульпа – міністр праці Республіки Польща (2004–2005). Експерт програм ЄС із питань державного управління в Україні Вільям Тейлор – Надзвичайний і Повноважний посол США в Україні (2006–2009), Ольга Цвігун – співзасновниця та генеральна директорка освітнього холдингу «Логос», Марина Попатенко – радниця з питань політик та залучення програми USAID «Мріємо та діємо», Маріанна Єлейко – голова Фонду родини Богдана Гаврилишина.

Студенти дізналися, як донести думку молоді державній та регіональній владі, як бізнес реагує на виклики війни та чи є в ньому місце для молоді, як молодь може виявляти та запобігати корупції так як молоді міжнародні активісти змінюють світ на краще. Крім цього, представники студентського самоврядування познайомилися з професіоналами у сфері бізнесу та громадської діяльності, з якими домовилися про подальшу співпрацю та створення нових цікавих проєктів.

Юлія РОНШИНА (СН-310)

У запорізькому осередку НСЖУ привітали з Днем радіо і телевиробництва

У День працівників радіо, телебачення і зв'язку студенти спеціальності «журналістика» зібралися на зустрічі у пресцентрі «Журналіст».

Усе почалося з фільму від радіо «На дотик» про мовлення довжиною в більше ніж 2 роки. Через повномасштабне російське вторгнення деякі локальні радіостанції, телеканали, газети закрилися через відсутність умов та неможливість далі працювати.

Ми послушали історії людей, які аж по 20–30 років вели програми на радіо, працювали в кадрі, дописували в або редагували газети. Вони отримували нагороди, були щирими, обіймалися, ділилися спогадами про свою роботу. Відчулося, що дуже важливо

підтримувати роботу газет теле- та радіомовників, бо це – про людей та їхні історії.

Цікаво спостерігати за потоком вражень, що «20 років були одним днем», «робота на телебаченні складніша, ніж лише працювати в кадрі» та «щось розсипалося, тут відцифровка полетіла, екстрим неймовірний!»

Опинитися у вирі досвіду, кумедних історій, послухати, як люди розказують про успіхи, якими пишаються... Дякуємо Центру журналістської солідарності Запоріжжя, що запросили.

Марія БАШКАТОВА (СН-312)

ЖИТТЄВІ ШЛЯХИ

Часом життя підкидає нам дуже неприємні сюрпризи. Ніхто не знає, як і коли приходять та подія, яка матиме дуже серйозні наслідки. Оцінити ситуацію з усіх сторін, знайти в собі сили подолати складні випробування змогла Інна Політова. Жінка, яка має активну громадянську позицію, займається волонтерством, веде власний бізнес. Інна – щаслива мати та дружина, позитивна й приємна у спілкуванні людина, погілилася власним досвідом подолання складного повороту на своєму життєвому шляху.

– Інно, багато мешканців нашого міста знають вас уже після того, як ви пережили ампутацію. Розкажіть, будь ласка, про те, якою ви були до травми.

– Я завжди була активною та непосидючою, але раніше – мабуть, більше мрійливою. Як у всіх молодих людей, у мене були великі плани на життя, але, на жаль, усе закінчувалося лише мріями. Коли була юною, любила літературу, писала вірші. Мабуть, ще тоді любов до ліричної поезії сформувала в мені любов до людей, яка прийшла набагато пізніше.

– Як вплинула хвороба на ваше життя? Які були прогнози лікарів?

– Коли я почала хворіти – це був жахливий та важкий для мене та всієї родини час. Трішки до та весь період під час хвороби поруч був мій теперішній чоловік. Він дуже підтримував та підбадьорював мене. Іноді здавалося, що він вірить у моє одужання набагато більше, ніж я.

З 2018-го по 2020 рік я пересувалася виключно на милицях. Нога в мене ще була, але оптимістичних прогнозів лікарі не давали одразу. За цей час я переїхала жити з рідного міста Дніпра до Запоріжжя, вийшла заміж.

– Як я розумію, згодом мова зайшла про ампутацію... Як вам далось це рішення? Скільки часу знадобилося для реабілітації після операції?

– Після одруження чоловік завів розмову про ампутацію. Це був єдиний вихід. Я давно це розуміла, але дуже довго вагалася. Якось запитала чоловіка – чи не буде він соромитися, що в нього дружина без ноги. Він рішуче відповів, що є люди, у яких немає мізків: «Вони ж не соромляться, а чого я повинен?» (Посміхається).

Цими словами він вселив у мене віру в себе і в те, що все буде добре. Звісно, це було єдине правильне рішення, тому що після ампутації я змогла замовити протез та нормально пересуватися. Та найголо-

вніше – я позбулася неймовірного болю, який супроводжував мене повсякчас усі 2 роки.

Але втрата такої важливої частини тіла, окрім великого удару по здоров'ю та взагалі всьому життю, ще несла велику психологічну травму. Мені потрібен був час, аби звикнути та прийняти нову себе. Ось тоді в мене був вибір: бути жертвою і, не маючи змоги нічого змінити, сидіти й плакати над своєю бідною, чи стати переможцем – жити повним життям, битися за своє щасливе майбутнє. Я обрала шлях переможця.

– Отже, ви фактично відновили своє звичне життя. Під час хвороби встигли вийти заміж. Коли виникло бажання започаткувати свою справу? На якому етапі життя з'явилася мрія про власне кафе? І як ви вирішили реалізувати цю ідею в життя?

– Розмови про якусь свою справу в нас були завжди. Завжди хотіли, та не знали, як і з чого розпочати. Потім почалася повномасштабна війна... У нас залишилися невеликі заощадження, тож ми вирішили ризикнути. На останні відкладені 10 тисяч гривень ми облаштували вдома копильню й почали коптити м'ясо. Діло пішло краще, ніж ми очікували.

Згодом знайшли в селищі, де мешкаємо, недороге приміщення й орендували його. І загорілися очі! Приміщення є, чим займатися? Вирішили зробити маленьку кав'ярню. Ось так усе й почалося.

– Розкажіть, будь ласка, про свою волонтерську діяльність.

– Ідея волонтерської діяльності прийшла, коли я хворіла. Ми віруючі люди, і мій чоловік давно допомагав людям. У зв'язку з хворобою я, звісно, нічим допомогти не могла. Потім, коли відбулася ампутація, мені весь час хотілося бути корисною для людей. Щоб не почуватися безпомічною, почала сама допомагати. Я знаю, що є багато людей, яких спіткала набагато більша біда, ніж мене, тому хотіла бути корисною. Довго думала – чим я у своєму стані можу служити людям? Так народилася ідея годування. Я готувала вдома їжу великими об'ємами, а потім ми виїжджали на залізничний вокзал і годували нужденних і безпритульних.

Потім пунктів годування з'явилося декілька, а згодом ми відкрили ще й безкоштовну їдальню. Зареєстрували благодійний фонд. Почали допомагати продуктами харчування, засобами особистої гігієни, роздавати хліб, перекивати вікна людям, чие житло постраждало внаслідок ракетних обстрілів.

Паралельно ми займалися нашою кав'ярню та відкрили кіоск з кавою, чаєм та фастфудом.

– Які плани на найближче майбутнє? Чи є в такої енергійної та цілеспрямованої жінки ще якісь цікаві ідеї?

– Ми не зупиняємося на досягнутому. Маємо великі плани з благодійної діяльності. Це відкриття двох шелтерів для ВПО. Облаштування професійної кухні. Адже в домашніх умовах уже складно готувати такі об'єми їжі. І звісно, їдальня для нужденних. Зараз ми годуємо в орендованому кафе. Дуже хочеться мати своє приміщення. Щоб не залежати від інших, щоб ми могли годувати людей якомога частіше.

– Розкажіть трохи про найдорожчих, про вашу сім'ю.

– Моя родина – це найбільший мій скарб. Моя донька, вона вже доросла дівчинка. Мамина гордість. Велика розумничка та помічниця. Моя мама, яка завжди поруч та завжди підтримує. І мій чоловік. Моя опора, моя підтримка, весь всесвіт у ньому. Кохаю безмежно.

– Що би ви сказали людям, які опинилися у складних життєвих обставинах? Може, тим, хто думає, що життя скінчилося на цьому етапі й нічого кращого вже не буде?

– Я би хотіла сказати людям, які опинилися в складних життєвих обставинах, що ніколи не треба втрачати надію, опускати руки, падати духом. Звісно, підтримка рідних та оточуючих дуже важлива, але якщо ви самі не будете сприймати й любити себе такими як ви є, то вас ніхто не втішить. Ви маєте два шляхи: або вас будуть жаліти, або вами будуть захоплюватися.

Інтерв'ю взяла Ірина ОБУХОВА (СНЗ-312)
Фото надала Інна Політова

МАЮ ПРАВО ДИХАТИ?

Ірина Пірогова, заступниця директора Департаменту захисту довкілля Запорізької обласної державної адміністрації: **«Є всі підстави говорити про те, що повітря в місті небезпечне. Воно дратує людей, не дає їм жити. Нам не вистачає агресора, так у нас ще внутрішня біда є».**

«Маю право дихати» – так називався мітинг 2020 року, під час якого тисячі запоріжців вийшли під стіни Запорізької облдержадміністрації відстоювати своє право на чисте повітря.

У Запоріжжі це питання не втрачає актуальності. Мешканці міста неодноразово зверталися до місцевої влади за допомогою петицій, мітингів, численних громадських акцій.

На початку повномасштабного вторгнення активність екологічних ініціатив пішла на спад. Спочатку, звісно, безпека. Екологічні активісти, які займалися тими чи іншими питаннями, здебільшого переключилися на волонтерство. Та з березня цього року запоріжці відчули нові відтінки запаху повітря в місті. Не притаманний для Запоріжжя сморід – запах йоду. Про що містяни почали активно скаржитися в соцмережах.

Чергова хвиля смороду у травні спричинила новий сплеск громадянської активності: люди самотужки почали виявляти території, з яких, ймовірно, йшов шкідливий сморід; Екокоаліція Запоріжжя розробила алгоритм дій «Як діяти, коли ви відчуваєте сморід»; у фейсбуці була створена група «Запах йоду в Запоріжжі». Запоріжанка Ольга Сладкова запустила телеграм-бот «airzr», через який можна подати скаргу про неприємний запах. Так громадянське суспільство отримало новий інструмент для того, щоб впливати на розв'язання проблеми з якістю повітря. Мета ініціативи – виявлення територій, звідки надходить забруднення в атмосферу міста.

У нашому матеріалі за допомогою аналізу та візуалізації даних ми спробуємо встановити зв'язок між інформацією недержавного моніторингу якості повітря та агрегатора скарг громадян, тобто так званими об'єктивними та суб'єктивними даними. А також визначити доцільність внесення цієї інформації в систему екомоніторингу, щоб використовувати її для планування більш фокусних та зважених управлінських рішень.

Чому викиди зосереджуються в Запоріжжі

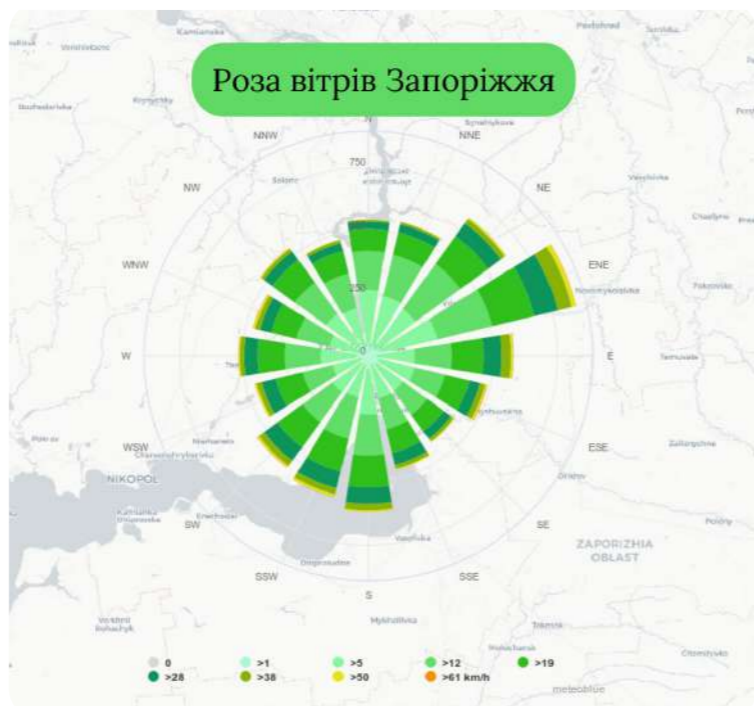
Запоріжжя є одним із найбільших промислових мегаполісів країни, у якому зосереджені машинобудівний, енергетичний і металургійний комплекси державного значення. Більшість підприємств розташовані безпосередньо в межах міста.

Якщо ми подивимося на розу вітрів, то побачимо, що вони ще й побудовані в не зовсім вдалому місці. Адже незалежно від напрямку вітру викиди все одно потраплятимуть на житлові райони міста, та ще й кліматично, за словами екологині Ірини Пірогової,

у нас дуже несприятливі умови для розсіювання забруднення, через що всі викиди зосереджуються в Запоріжжі.

«Що таке розсіювання забруднення по-простому? Це певна кількість забруднювальних речовин у певному об'ємі повітряної маси. Кількість цих речовин незмінна (наприклад, мг, г, т), але має значення для якого обсягу – 1 м³ чи 30 м³. Тут буде доречною така аналогія: уявімо, що ми розчинили ложку солі у склянці з водою та у 200-літровій бочці. У бочці ми можемо й не помітити змін, але якби ми пили зі склянки з ложкою солі, то точно скривилися б.

У Запоріжжі такі кліматичні умови, що забруднювальні речовини часто залишаються в обмеженому об'ємі повітря над містом. Такі дні називають днями з несприятливими метеорологічними умовами (або метеорологічними умовами високого рівня забруднення). Це означає, що обсяг повітряних мас над містом залишається практично незмінним, забруднення накопичуються, а вітру не вистачає для того, щоб його розсіяти».

Дані: Meteoblue

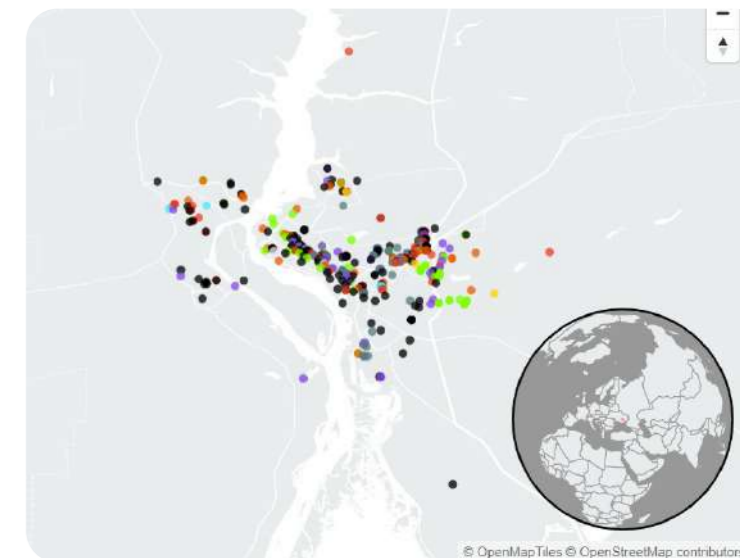

Найбільші промислові майданчики ми візуалізували на тепловій карті. Насиченість кольору показує інтенсивність інфрачервоного випромінювання.

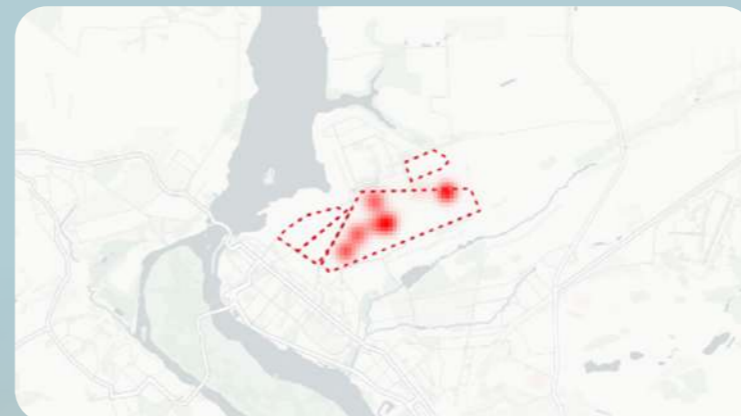
Локалізацію даних з чат-бота зі скаргами громадян і вид смороду візуалізуємо на інтерактивній карті. Бачимо, що скарги надходили здебільшого з центру міста і Шевченківського району.

Дані: Fire Information for Resource Management System

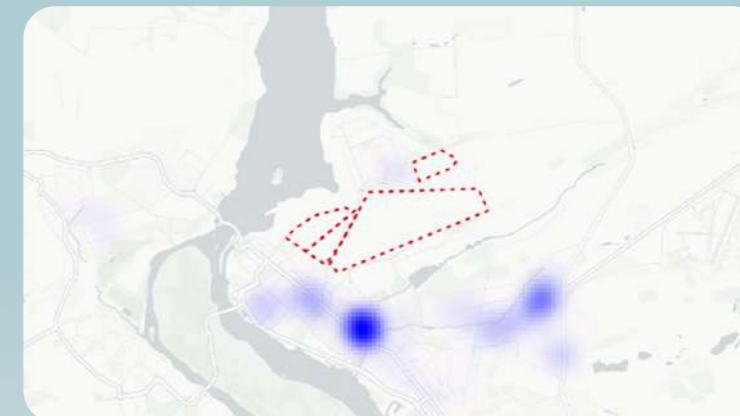

На теплових картах видно, що райони, з яких надходять скарги, розташовані дуже близько до промислової зони.

Найбільші виробничі підприємства міста. Червоним кольором позначена потужність інфрачервоного випромінювання.

Дані: Fire Information for Resource Management System

Синім кольором позначена інтенсивність та локалізація скарг громадян.

Дані: zpspace.com.ua

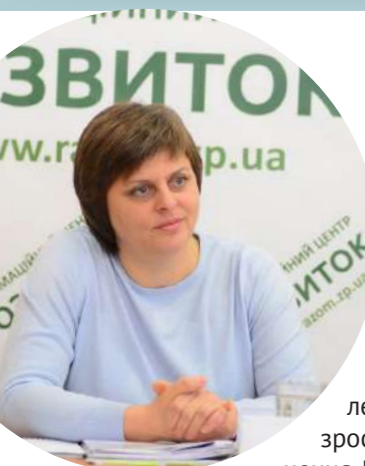
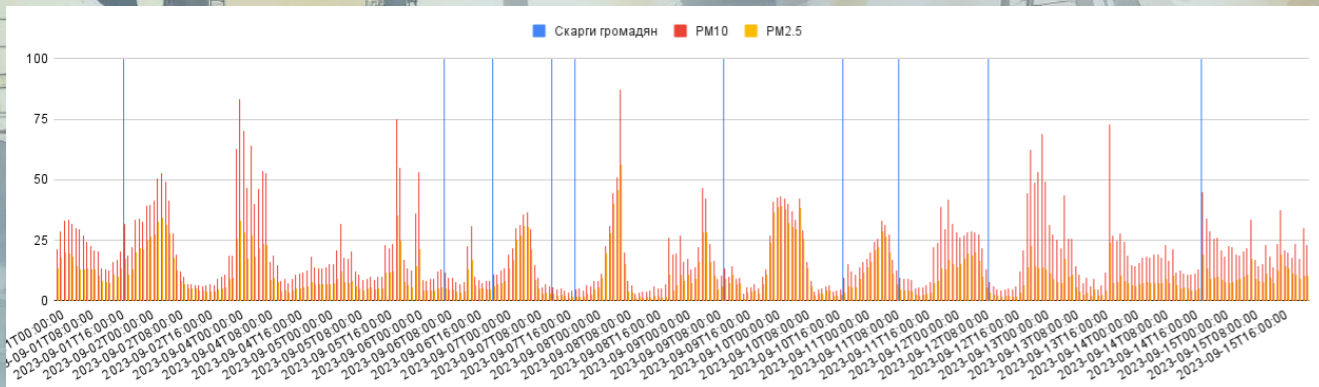
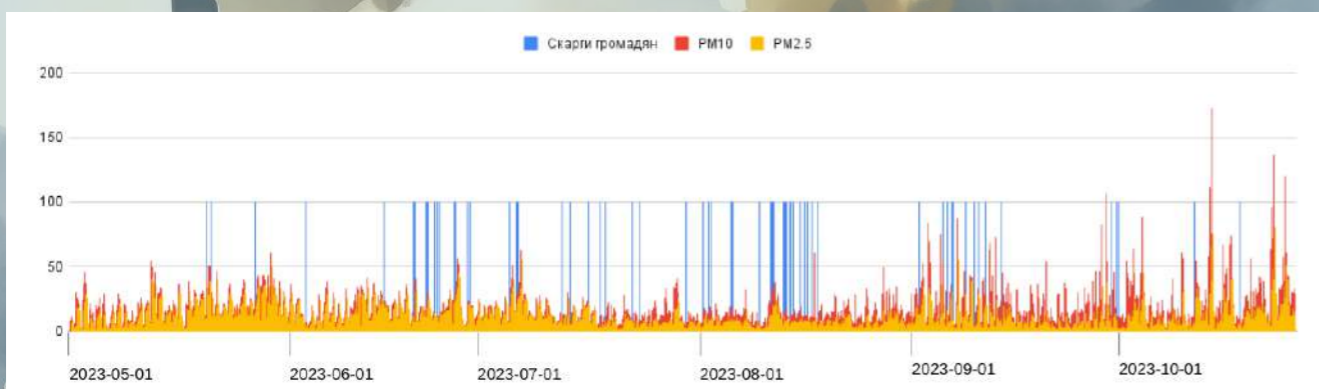
Щоб дослідити взаємозв'язок даних з агрегатора скарг – чат-боту "airzr" – та станцій моніторингу атмосферного повітря, ми взяли дані з Save Eсobot, який збирає інформацію з різних недержавних моніторингових станцій. Ці станції встановили мешканці міста, незалежні проекти, організації та органи місцевого самоврядування. Вони фіксують забруднення щодня дві години. Для нашого дослідження ми усереднили дані з двох хвилин до години. Загалом опрацювали понад мільйон даних за травень–жовтень 2023 року.

Невіддільним супутником будь-яких забруднень, які потрапляють в атмосферу, є дрібнодисперсні частинки PM10 та PM2.5. Наявність їх може сигналізувати про джерела різноманітних викидів, саме тому ми фіксуємо ці показники. Це забруднювачі повітря, які складаються як з твердих мікрочастинок, так і дріб-

них краплин рідин. Що менше їх розмір, то повільніше вони осідають на землю. Водночас вони легше проникають крізь ніс, верхні дихальні шляхи, бронхи і тому можуть становити більшу загрозу для здоров'я людини.

Погодинна фіксація якості повітря дала нам змогу виявити пряму залежність між випадками погіршення повітря та даними агрегатора скарг zpspace.com.ua.

Представлені графіки демонструють: як тільки наявні станції моніторингу фіксують сплески (навіть маленькі) часточок PM10 та PM2,5, протягом години надходить скарга. Водночас варто зауважити, що на кількість скарг громадян впливає не лише сплеск забруднення, а й інформаційна діяльність та заклики екологічних активістів.

Коментарі експертки

Ірина Пірогова:

На перший погляд, тут доводиться очевидне: що люди просто так не скаржаться. Але зазвичай чиновники, отримавши скарги, зосереджені тільки на змісті відповіді на кожну конкретну скаргу. А проаналізовані дані й представлена візуалізація доводять, що скарги зростають саме під час певного забруднення. Виявлені залежності можуть суттєво підняти статус громадського моніторингу.

У жодній країні громадський моніторинг повітря не включений у державну систему екомоніторингу. А втім, така потреба є. До того ж в Україні унікальна ситуація, тому що на державний моніторинг у держави реально бракує коштів, адже в країні війна і такі унікальні кризові ситуації. Зважаючи на це, ми маємо ухвалювати й унікальні нестандартні рішення. Я особисто вва-

жаю, і декілька разів я про це теж говорила на різноманітних заходах, що громадський моніторинг має займати своє почесне місце індикативного – тобто такого, який показує: отут є проблема, виконувати роль першого фільтра.

Ірина Пірогова додає, що пост моніторингу повітря в Запоріжжі має бути в кожному районі міста. Це потрібно для того, щоб розуміти, який насправді рівень якості повітря і які є види забруднення.

Наше дослідження, ми сподіваємося, стане одним із етапів серйозніших досліджень. За результатами яких громадський моніторинг можна буде включати в систему державного моніторингу. Адже насправді громадський моніторинг не конкурує з іншими видами моніторингу, а лише доповнює їх.

Матеріал створила команда Національного університету «Запорізька політехніка» в межах проекту «Підвищення якості підготовки молодих журналістів в Україні».

Автори: Наталія ОСТРОВСЬКА, Олександр НОСОК, Юлія РОНШИНА, Річард ПУГАЧ, Юлія СЛОБОДЕНЮК

Люди в мене дорогою питали: «Що збереглося?». А я кажу: «Сковорода». І пішла далі.

Справжнє щастя є «легким, як повітря й вода», воно незалежне від зовнішніх чинників. Григорій Сковорода – філософ, поет, мандрівник, Український Сократ. Автор концепції «Світ мене ловив, та не впіймав», знавець середньовічної філософії, перекладач стародавніх античних класиків...

Його осучаснюють і включають у контекст, щоб більше людей дізнавалося про нього щось не зі шкільної програми. Це роблять у проєкті SKOVORODANCE від Харківського літературного музею, де ще один харків'янин Сергій Жадан наспівав віршів Сковороди на сучасний лад. Цікавіше вписувати Сковороду в сучасні контексти. Його фраза «Світ мене ловив, та не піймав» з'являється в масовій культурі (пісня Lely45), що також популяризує філософа.

Сродна праця – це про роботу з любов'ю. З такою любов'ю, щоб не ненавидіти понеділки, жити своє життя і відчувати користь від своєї справи. **Слухайте, читайте, дивіться про Сковороду більше:**

Подкаст «Сковорода: тут і зараз» із Станіславом Тарасенком – діалоги без домішок осучаснення та академізму. Розмова про філософські тексти поета: «Бесіди та діалог», «Наркіс», «Кільце Сковороди»...

Володимир Ермоленко з Андрієм Кулаковим обговорюють Сковороду у Kult podcast під виглядом читачів. Ми ж із вами знаємо, що вони обізнані значно більше.

Радіосеріал «Що є свобода? Діалог з Григорієм Сковородою» розповідає про маловідомі факти: як навчався й кілька разів кидав університет, як співав у капелі імператриці, як сварився з єпископами, як викладав у колегіумі.

У статті «Неспійманий філософ. Міфи і факти про Григорія Сковороду» Вадима Назаренка для Локальної історії є спростування міфів про мислителя. Багато хто думає, що Сковорода народився в бідній родині, але його батько торгував горілкою і мав гроші. Немає документа про навчання Сковороди в Києво-Могилянці. Окрім цього, Григорій Савич любив випити, вкурити хорошого тютюну й поїсти дорогих сирів.

Ім'я Сковороди присутнє в інформаційному просторі, його прізвищем називають вулиці, радіо (Radio SKOVORODA),

не кажучи вже про купюру 500 грн. Але найважливіше, що є простір пам'яті – Національний музей Григорія Сковороди в Харківській області. Точніше, був. Його знищили росіяни. Будівлі знаходяться за 20 км від кордону. Письменник Мирослав Лаюк поїхав у ті місця й написав репортаж «Тут у нас був Сковорода», щоби з'ясувати, чи можуть ракети знищити пам'ять. Тим часом російська пропагандистка Ксенія Собчак запустила лінію одягу, у якій є футболка «мір міня ловил». Тобто навіть тут росіяни не припиняють красти. Після того, як їхні

ракет зруйнували Музей Сковороди.

Тому дуже цінними є розмови про музей у Сковородинівці – щоб пам'ятати, забирати собі цю пам'ять про музей і його артефакти. У відеосюжеті інформаційної програми «Вікна-новини» журналістка Марія Малевська розмовляла з екскурсоводкою Ганною Ярміш у Музеї Сковороди. Жінка говорить, що «ракетою не можна зруйнувати духовне», і це дуже сильно. «Знову ставлю собі питання: чому саме цей корпус? Чому саме поряд із пам'ятником? Можливо, ми ще багато чого з'ясуємо пізніше. Однак те, що у Сковородинівці більше нічого, крім музею, не постраждало, – факт». Ще більше про музей від Олени Рибки можна послухати в подкасті «Сковорода» на Радіо Культура.

Як каже Сергій Жадан, Сковорода вибивається з бароко, він вибивається з будь-чого. Затягана нами всіма фраза «світ ловив мене, та не спіймав» є доволі точною. Навіть бароко його ловило, але не піймало...

Марія БАШКАТОВА (SH-312)

«Ніде правди діти» повертається з 2 сезоном!

Уже вийшов трейлер про портрет немедіаграмотної людини на дивані та 1 епізод про святкову російську пропаганду. Новорічні іграшки часів срср, тотальна заборона Різдва та злий Дід Мороз... Упродовж випуску ви чуєте поскрипування снігу, зимові мелодії та першу версію «Щедрика!» Підготовка наступних епізодів триває, підписуйтеся та чекайте новин у ютуб-спільноті. Якщо любите меми – заходьте у твіттер чупакабри, що живе на даху Запорізької політехніки. Хороших свят, завжди з вами, ваша команда подкасту! Любимо своїх слухачів і слухачок, лишайте свої коментарі під випусками. Почуємось! Вас можуть дурити, та ніде правди діти!

НОВОРІЧНА РЕКЛАМА, ЯКУ ВАРТО ЗГАДАТИ

Ян Крижицький

Новий рік завжди був важливим святом для людства: він означав не лише зміну пір року, а й своєрідний початок нової сторінки життя. Саме таким днем люди починають рефлексувати, аналізувати свої стосунки з оточуючими, розробляють плани на наступний рік. Довкола цього нині сформована ціла індустрія з ялинковими прикрасами, спеціально розробленими меню, фільмами з особливою атмосферою дива і свята та подарунками. Особливо тут розвинулася реклама – адже треба якось продати те, що буде актуальним лише протягом короткого проміжку часу. Тому сьогодні поговоримо саме про новорічну рекламу – найцікавіші та найатмосферніші кейси, які варто переглянути.

Соса-Соса: концентрований розчин новорічного настрою

Усі ми інколи наспівуємо «Свято наближається, свято наближається...», хоча ця реклама останнім часом чомусь не демонструється на українському телебаченні. Насправді Соса-Соса колись будувала свою стратегію навколо створення репутації свого напою як такого, що найкраще підходить до новорічних свят. Тому багато ресурсів та грошей було витрачено на рекламу.

Цікаво, що існує декілька версій однієї реклами: суть така ж, але кожні кілька років змінюється дизайн. А це означає, що вона є актуальною майже перед кожним Новим роком та буде ще довго тішити людей.

M&M's та їхня різдвяна історія

Ці відомі жовта та червона цукерки знову потрапили у пригороду. Цього разу Жовтий пішов рятувати Різдво, бо Санта втратив свідомість, побачивши їх наживо («Вони існують!...»). Усе з самого початку пішло не за планом: олені не слухалися, подарунки були розкидані по всьому місту й переплутані. Але це, навпаки, спонукало людей до обміну ними та більш активному живому спілкуванню, що й урятувало свято.

M&M's наголошують на тому, що треба частіше проводити свята зі своїми близькими та друзями, збиратися разом та більше спілкуватися між собою, чому якраз і сприяють ці цукерки. Доволі позитивна та приємна реклама, яка не тисне (мовляв, «купи мене, купи мене»), а грає з приємними емоціями та наче на другий план ставить власний товар. Невідомо, наскільки сильно це підняло продажі компанії (підозрюємо, що достатньо, аби запускати цю рекламну кампанію з року в рік), але настрої глядачам вона підіймає точно.

Львівське Різдвяне

Це класика на віки, бо хто не знає, що напередодні Різдва з'являється особливе пиво: темне, як ніч, та веселе, як коляда? Ця реклама, хоча й коротка, але сповнена атмосфери очікування та чарівності львівської ночі. Багато хто купує це пиво не лише на Новий рік, а це означає, що кампанію можна вважати вдалою. Ті, хто його вже куштував – чи справді дарує воно новорічний настрій? Чи це просто непогане пиво, яке можна випити навіть влітку біля вентилятора?

Jacobs та його «м'який затишок» із джазовими нотками

Так-так, у рекламі використовується пісня Френка Сінатри «Let it snow! Let it snow! Let it snow!», що є джазовою композицією. Та й сам співак та актор часто виконував пісні у стилі джаз. А джаз – доволі приємна музика, що підходить для створення камерної, затишної та спокійної атмосфери. Тут він вдало поєднується з чарівною арфою на початку, а це ще більше сприяє заглибленню в новорічну історію, що відбувається на екрані. Відчувши аромат (або аромоксамит, як часто кажуть) кави, до будинку підлетів Санта Клаус. Його поява викликала радість та посмішку в дитини, яка «заманювала» його кавою.

Тут реклама грає на почуттях дитини – головного героя, на відчутті зближення та комфорту.

Apple та історія однієї сім'ї

Ця реклама є простою історією святкування Різдва однією сім'єю, що нарешті з'їхалася з усіх кінців країни на Новий рік. У кадр часто потрапляє хлопчик, що використовує телефон цієї марки. Він тут грає роль своєрідного самітника, якому краще посидіти в телефоні, аніж взаємодіяти з оточенням. Але наприкінці відео ми бачимо, що він, виявляється, усе знімав на камеру свого айфона. Техніка Apple тут грає роль фіксатора подій, що трапляються. Нас запевняють, що Apple – засіб підтримки та показу цікавих фільмів під час святкування. Спочатку ця техніка постає антагоністом, який заважає людям отримувати ті самі новорічні емоції, але наприкінці перетворюється на позитивного героя.

Також під час перегляду ми чуємо м'яку та приємну джазову класику «Have Yourself A Merry Little Christmas», що підтримує загальний настрій. Реклама стара – їй більше десяти років – але все ще дуже приємна та викликає позитивні емоції.

DJuice та олені

Яка ж вона стара, ця реклама з 3D-модельками оленів, співом, Сантою біля синтезатора та навіть Володимиром Зелен-

ським, що епічно ламає окуляри перед виступом (це було в різних версіях, усе в одній виглядало б доволі дивно)... Хто взагалі пам'ятає той DJuice? Особисто мені вдалося застати його лише на останніх подихах, та й ніхто з моєї родини вже його не використовував на той час. Цю рекламу долучено до списку, бо ці олені... Вони рятують усе відео, співаючи про новорічну акцію «0 грн/хв від другої хвилини» та катаючись десь у Флориді в кабріолеті. Але так, хотілося б більше новорічної реклами від мобільних операторів: там можна багато чого вигадати...

T2 щось робив?

Так, виявилось, що T2 також робили свою рекламу... Вона доволі дивна, враховуючи оцей спів з «T2, T2, T2», який урізається в мозок (потім ходиш по кухні, наспівуючи цей мотив), вирізаним «T2» в газеті та дивним обличчям жінки наприкінці. Кампанія наголошує, що найкращий подарунок – це отримати 32 канали на старий телевізор... Хтось ще дивиться телевізор?.. Але вона непогана – по-своєму приємна, хоча бракує атмосферності та якогось сюжету.

Звісно, це не вся новорічна реклама, що існує на телебаченні, але це були найяскравіші кейси, які я особисто пам'ятаю та інколи наспівую мелодії звідти навіть улітку.

Висновок доволі простий: новорічна реклама різних продуктів створюється за схожими принципами. У ній використовуються спокійні композиції (часто це так званий «м'який джаз», що може поєднуватись із арфами та іншими інструментами), які передають атмосферу свята. Події відбуваються, як правило, увечері або вночі, часто акцентується спілкування з друзями та сім'єю. Товар, що рекламується, як правило, спрямований на згуртування навколо сім'ї чи друзів та підтримку того самого святкового настрою. Він може мати якісь особливі акції, зміну оформлення тощо. При вдалій рекламній кампанії люди будуть згадувати це маленьке новорічне диво ще дуже довго – навіть тоді, коли свята вже пройшли й рекламу «поклали у скриню» до наступного Нового року.

Зараз новорічна класика знову вертається на екрани телевізорів. Можна почути знайомі мелодії та побачити обличчя, які вже здаються тобі рідними. Хоча зараз мало хто дивиться телевізор, але подібна реклама вартує перегляду, адже вона дарує за хвилину те, що інколи не можна отримати й за все життя – особливі, неповторні емоції та приємні спогади після перегляду. Тому всім бажаємо чудового настрою та лише приємної, якісно знятої реклами наступного року!

Свят-вечір та Різдво: традиції святкування

Грина ОБУХОВА (СНЗ-312)

Здавна в Україні особливо шанували Свят-вечір та Різдво Христове (24–25 грудня). А ще раніше, до християнства, саме на цю пору припадало свято зимового повороту Сонця. Люди вважали, що в цей час слід умиротворити всі стихійні сили природи та закликати допомагати людям. Це оспівували у своїх колядках «гості здалеку» – колядники. Вони приходили лише раз на рік, у цей день зимового сонцестояння, та приносили радісну вість. Вважалося, що від їхнього приходу залежать урожай та добробут у наступному році.

Різдво святкували як найвеличніше та найзнаменніше з народних свят. Традиційні різдвяно-новорічні обряди і звичаї разом з колядуванням-щедруванням єднали людей, виховували любов до батьківської домівки, сприяли формуванню ширих патріотичних почуттів та національної свідомості, прищеплювали пошану до рідної історії та культури. Спільність мови та звичаїв завжди була формуючою силою нашого народу. Традиційна різдвяно-новорічна обрядовість українців відзначалася надзвичайною багатоманітністю і виражала споконвічне прагнення нації забезпечити щастя й добробут, відвести зло, передбачити майбутнє і вплинути на нього.

Як сонце починало хилитися до заходу, господар вносив у хату сніп жита – «Дідуха», якого ставив у покутті під образами. В українській скомбінованій релігії свята постать Дідуха не суперечить християнським ідеям Свят-вечора, а навпаки, дуже влучно до них доєднується. Дідух – це прадід, перший предок народу (на це вказує сама назва). Тож Святий Вечір народження Ісуса Христа зустрічає прадід разом із усім українським народом.

Господині готували традиційні дванадцять страв: узвар, горох, квасолу, смажену капусту, рибу, вареники, бараболу, гриби, кашу гречану з конопляним молоком, голубці з пшоном, коржі з маком та кутю з товченої пшениці. В цій багатій, але лісній вечері господиня представляла найголовніші плоди поля, городу й саду.

У господі все мало бути на своїх місцях, ніщо не залишалося поза домом, у чужих руках – позичене чи десь забуте. Усі члени родини мали бути вдома – і боронь Боже сваритися в цей день! Навпаки, слід примиритися з ворогами, щоб у новому році було мирно і в хаті, і поза хатою. Якщо на цей час трапиться сторонній чоловік, його теж запрошували до столу. Гість на Святий Вечері, за віруваннями наших пащурів, приносив щастя в дім.

У цей день ніхто в сім'ї не снідав і не обідав, окрім малих дітей, яким було складно дотерпіти до святкової вечері.

Перша вечірня зоря є символом новоявленої зірки Різдва Ісуса Христа. З її появою починали вечеряти. Спершу їли кутю, а вже потім – усі приготовані страви. Під час вечері з-за столу не виходили і багато не розмовляли. До кінця вечері з хати ніхто не виходив і двері не відчиняли.

Діти носили вечерю (кутю та узвар) до своїх близьких родичів: онуки – до баби й діда, племінники – до тітки й дядька, хрещеники – до хрещених батьків. Цей обряд ніби приєднував усіх живих членів роду до спільної трапези. Дітей частували солодкою кутею чи медяником, горіхами. Давали їм і монетки.

Першими колядувати йшли діти. Після них – дорослі парубки з семикутною зіркою та дзвоником. Колядників було п'ять осіб: Береза, Звіздоноша, Дзвонар, Міхоноша та Запасний (помічник Міхоноші).

За традицією староукраїнських величальних пісень, багато колядок спрямовується до особи господаря, господині або їхніх дітей. Зміст їх відзначається великою різноманітністю мотивів. Можна поділити їх на шість окремих груп: колядки та щедрівки з біблійно-релігійними, мисливськими, казково-фантастичними, військовими, хліборобськими та любовними (весільними) мотивами.

У цей особливий день і сьогодні люди створюють у своєму домі образ багатства, щастя, миру та спокою.

Останній рік дитинства

Про що був мій рік?

Якщо коротко, то іноді – про смуток та розчарування, іноді – про щастя та любов, іноді – про вигорання та розпач, іноді – про сміх та веселощі.

Якщо розлого, то Новий рік я зустріла у дружній атмосфері і так само провела всі січневі свята. Відпочивала на канікулах та нервувала, що не встигну написати курсову. У результаті написала її першою в групі та навіть пишалася тим, що зробила це на канікулах, а не поспіхом під час навчання. Важливим стало те, що мене перевели на бюджет. Проте мені ну дуже прикро,

що отримую не академічну стипендію, а соціальну... Через рік після початку повномасштабного вторгнення я зробила неочікуваний для себе крок і стала «мамою». «Мамою» чудової собачки, яку ми, можна сказати, врятували.

Весна щороку для мене – це про нескінченні дні народження та свята, наприклад, Великдень. Так уже вийшло, що навесні народилися майже всі мої близькі люди. Паралельно зі святами я навчалася, захистила курсову й насолоджувалася теплими днями. Я обожнюю весну, особливо кінець квітня й початок травня – за аромат бузка, коли надворі вже тепле сонечко, і настрої від цього завжди чудовий. Зважаючи на постійне навчання, весна в мене видалася не така насичена, як літо. Проте не така сумна, як осінь, що не може не тішити.

Вважаю, що літо у студентів завжди насиченіше, ніж будь-яка пора року, тому цьому сезону я приділю більше часу. Перше червня, попереду 92 дні канікул – напевно, останні «дитячих» у моєму житті – і наостанок повноцінний дорослий мій ювілей. Вдало написана курсова, закрита на відмінно сесія та тритижнева цікава практика від університету – про все це я думала в той перший день літа.

Моє літо було ну дуже тепле. Ні, тепле не через показник термометра (тоді це було досить спекотне літо), а через моральний стан. Затишно тепле літо.

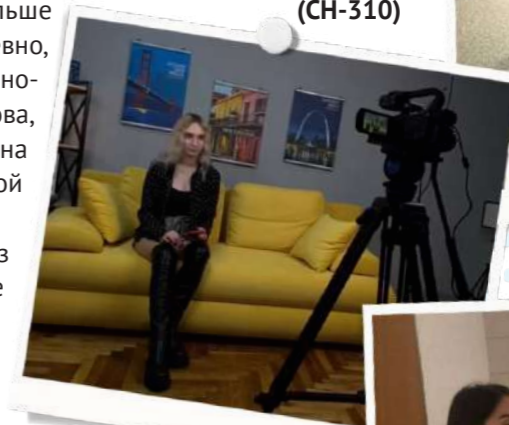
Я чудово впоралася з практикою, вдало її захистила, між цим отримала подяку від Куртєва та стала лауреаткою Міської програми підтримки обдарованої молоді Запоріжжя. Почала створювати телепроект про хореографію та писати диплом. Якщо не з глобального, то спілкувалася з рідними, кохала, повернула хореографію у своє життя, зустрічалася із подругами, які приїхали з Великої Британії, смачно готувала, гралася із домашніми тваринками, переглядала улюблені й нові серіали, фотографувалася, відсвяткувала 20-тий день народження, боялася нічних атак та планувала майбутній переїзд до столиці.

Моє літо – сезон емоцій і, можливо, останнє в житті без дорослого клопоту, але ж моє...

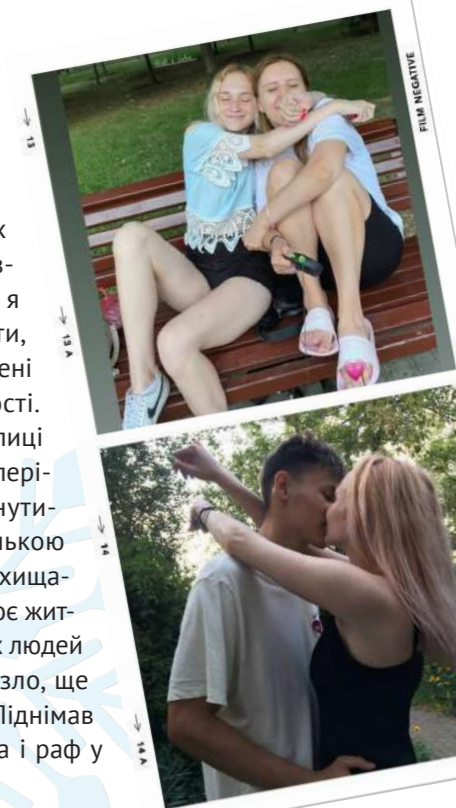
Про осінь скажу коротко. Моя осінь – це про копання в собі, про страх не самореалізуватися, розчарування й сльози. Так, я можу цього не показувати, проте ця осінь принесла мені більше смутку, ніж радості. Майбутній переїзд до столиці почав мене лякати. У той період мені хотілося притиснутися до мами і стати маленькою Діанкою, яку від усього захищають. Ця осінь принесла в моє життя багато смертей близьких людей і страх самотності. Як на зло, ще й тривала ну дуже довго. Піднімав настрої сніг, тріп до Дніпра і раф у Лаваці.

Грудень для мене – завжди чарівний час. Ми придбали нову ялинку з калиновими гронами, очікували Миколайчика, який вітає як дітей, так і дорослих, і пекли перші в моєму житті домашні імбирні пряники. Відсвяткували на ковзанці три з половиною роки разом із хлопцем і чекаємо новий рік. Рік, коли я завершу навчання й розпочну нову історію свого дорослого життя в Києві.

Текст і фото:
Діана Пилипенко
(СН-310)

2023

Щедрик об'єднує людей

Щедрик – це пісня, яка об'єднує людей. 2800 гостей, які рік тому прийшли в Карнегі Хол, ще 60 тисяч глядачів, що подивилися відео в записі, та концертний тур 45 містами Європи понад століття тому!!! Тоді ця мелодія стала рупором культурної дипломатії, щоб представляти інтереси України у світі. Колядка Леонтовича дійсно підкорює світ, і варто популяризувати її ще більше, наголошуючи на тому, що вона українська. Читайте про враження від документального фільму Суспільного від Олександра Назарова «Щедрик проти "руського міра"» та художньої історичної драми Олеси Моргунець-Ісаєнко «Щедрик». Ці історії варті того, щоб про них говорити!

«Якби пісня була державою, то Україна посіла би перше місце у світі»

(Berliner Zeitung am Mittag, 29 квітня 1920 року)

Юлія СЛОБОДЕНЮК (СН-311):

Нещодавно я переглянула документальний фільм «Щедрик проти "руського міра"», який було знято компанією Prosto Production Media на замовлення українського телеканалу «Суспільне Культура». Прем'єра стрічки відбулася 25 грудня 2022 року, напередодні Різдва, а також до 100-річчя з дня першого виконання «Щедрика» в Америці. Сценаристами та продюсерами фільму є Наталка Пономарів і В'ячеслав Пономарьов. Режисурою займався Олександр Назаров. Авторкою сценарію та однією зі спікерок стала Тіна Пересунько, авторка книги «Культурна дипломатія Симона Петлюри: «Щедрик» проти «руського міра»». Місія Капелі Олександра Кошиця (1919–1924). Олександр Климань відповідав за музичні твори у фільмі. Редактором, який працював із фронту, був Антон Єганов. Дизайном займався Костянтин Пузанкін. Альона Голякова стала менеджеркою проекту, Лук'ян Галкін – виконавчим продюсером.

Фільм дає нам змогу перенестися у початок січня 1919 року, коли голова Директорії Української народної республіки Симон Петлюра приймає доленосне для нашого народу рішення. Він наказує створити музичний ансамбль, керівником якого стає Олександр Кошиць. Ця «закордонна армія» Української республіки, на думку Петлюри, повинна допомогти країні. Адже національні інтереси новоствореної держави постійно підривалися у Європі російською пропагандою, українська культура приписувалася «великоросійській», а наше військо вело запеклу боротьбу на кількох фронтах за державну незалежність.

Вражаючи, як хористи доводили, що Україна – це не Росія, що ми – окремий народ! Так, було не просто, часом навіть образливо, що Захід вірить побрехенькам наших сусідів, а не людям,

котрі подолали такий тернистий шлях, щоб усьому світові заявити про сильну, незалежну та таку талановиту націю. Завдяки своєму турне Республіканська українська мандрівна капела під керівництвом Олександра Кошиця познайомила весь західний світ із українською музикою. Окремим витвором мистецтва та приводом для гучних оплесків став «Щедрик» – пісня, яку зараз знає увесь світ.

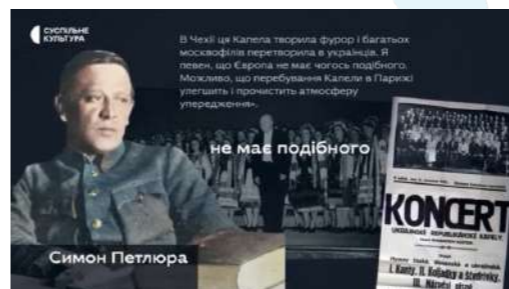
Перша групова світлина Української Республіканської Капели. Станіслав, 14 квітня 1919 року. ЦДАВО України

Незважаючи на скептичне ставлення європейського суспільства, капелянти довели, що мистецтво не може бути поза політикою! Адже питання бути чи не бути українській державі залежало від європейської підтримки. Капела стала феноменом, який довів усьому світові, що Україна є самостійною державою зі своїми культурними надбаннями. Можна сміливо стверджувати, що це вивело нашу державу на європейський рівень. Такий потужний музичний колектив із неперевершеним звучанням дав змогу запатентувати себе в мистецтві та виконати політичну місію.

На жаль, історія повторюється. Так само, як і понад сто років тому, Україна бореться за свою незалежність, за право не просто існувати, а жити. Фільм порушує низку актуальних проблем сьогодення. Росія й досі намагається розширити свої кордони, руйнуючи наші. Наш народ так тяжко здобував свободу ще понад сто років тому, виборив її, але не зміг утримати... Сьогодні ми не маємо права втратити незалежність.

У стрічці «Щедрик проти "руського міра"» дуже чітко та ясно подано факти, процитовано політичних та культурних діячів. Чимало експертів коментують невігдані події.

Раджу фільм «Щедрик проти "руського міра"» усім українцям. Перегляд обов'язковий! Ми повинні знати нашу історію, перш ніж будувати майбутнє.

Скриншоти з фільму «Щедрик» проти "руського міра"»

Код українця

Діана ПИЛИПЕНКО (СН-310):

«Щедрик, щедрик, щедрівочка...Прилетіла ластівочка...»

Ці слова й мелодію знає зараз чи не весь світ, але тодішній світ 30-их років ХХ століття навіть уявити собі не міг, який страх та відчай відчували автори цього неперевершеного твору...

«Щедрик проти "руського міра"» – саме таку назву отримав документальний фільм від «Суспільне Культура» і показав «заштунки» його популярності.

Коли я його переглядала, то мені траплялися знайомі ще зі школи прізвища, наприклад, Симона Петлюри, і такі рідні слова цієї культової пісні, яку в дитинстві співала на новорічні свята. Я навіть не пам'ятаю, звідки знаю слова, адже я не вчила його як звичайний вірш, я просто звідкись його знала. Мені здається, я із ними народилася. Це як код українця і його приналежність до нації.

«Щедрик» робить людей добрими

Марія БАШКАТОВА (СН-312):

На титрах натопв як змилу. Усі переповнені чи спустошені. Це неймовірний досвід!!

Сімейна історія, як батьки намагаються вберегти дітей, піклуючись. Війна не вічна, але йде і переповнює різним. Кіно про те, що життя можна запхати до випадкової запакованої валізки за

Може, це здається безглуздом, але я ніколи не знала, як Україна втрапила до полону СРСР, а завдяки перегляду пазл склався. Звісно, через війну, кровопролиття і смерть. Але питання, чому нам це детально не розповідали у школі, мабуть, назавжди залишиться відкритим...

Просто жадливим став факт того, що Україну як самостійну державу в ті часи майже ніхто в Європі не сприймав, ми ніби історично знаходилися «под Росією». Дякувати Богу, що зараз ситуація зовсім інша.

Неймовірно влучною мені здається назва фільму. Адже «Щедрик» вже тоді був налаштований виключно на розповсюдження культури українців, їх побуту та життя. Без Росії, без Москви, без її влади. Проти «руського міра».

Жахлива доля спіткала автора віршів та ініціатора виїзду хору до Європи, але напрочуд неочікувано виявилось майбутнє виконавців неймовірної пісні. Що саме відбулося, дізнаєтесь на «Суспільне Культура».

15 хвилин, і якою паскудною може бути наша історія...

Світ може стати розміром із вікно, у яке не можна дивитися, щоб тебе не спіймали.

«Я хочу співати – вийти на велику сцену й заспівати Щедрика! Бо він робить людей добрими».

Єврейська, польська й українська культури – три сім'ї зі своїми традиціями збираються на Святвечір. Життя триває. Сім'ї живуть і намагаються зберегтися. Коли дивимось – ми живішаєм.

Я дивилася фільм «Щедрик» рік тому, і хотілося затягати людей в кінотеатри, показувати його всьому Запоріжжю. Обговорювати на кухнях, щоб прем'єра йшла не до кінця січня, а цілий рік. Переповідати події, щоб дивитися його ще раз. Хотілося прийти ще раз, прожити все знову. Це історія, яку можна дивитися на Різдво і ні; місцями в кінотеатрах, без місць, наодинці, на домашніх кухнях, у вагонах, бо вона в серці...

«Щедрик» – про нас: про тепло й сім'ю, про ціну, якою давалось життя; про дітей, що ростуть на війні, які вигадують свої ігри і знаки, пісні й розваги, знаходять щось у музиці, призиваються і тривають, переживають кожне горе і наповнюються Щедриком... Що заворожує. Воно того варте!

Ірина Обухова

Чарівна ніч, коли ніхто не спить...
 Чарівною здається кожна мить!
 Ось дівчинка бажання загадала:
 «Моя матуся щоб здоровою знов стала!»
 А хлопчик із сусіднього вікна
 Заплющив міцно очі, кулачки трима:
 «Щоб тато повернувся мій додому
 Живим і цілим, і щоб не поїхав знову!»
 А близнюки бажання загадали:
 «Поїхати на море, в Ялту, де бували!»
 Дорослі й діти – вся наша країна
 Вже другий рік загадує одне-єдине:
 «Нам треба Перемога! Геть війна!»
 До цих бажань доєднуюсь і я.

– Чи є насправді Миколай?
 – Синочку мій, а ти вгадай:
 Хто світ, добро в собі несе?
 Хто любить діток понад усе?
 Хто солодоців купу має?
 Хто твої мрії добре знає?
 Хто здавна береже наш край?
 – Я знаю, мамо! – Миколай!

На небі перша зірка сяє –
 Родина вся за стіл сідає,
 Всі негаразди забуває,
 Все лихо у житті минає...
 Батько молитву промовляє,
 Вечеря на столі чекає –
 Різдво родина зустрічає.

StudPOL

Студентська газета
 кафедри журналістики
 Випуск: №28(70)

☎ Телефон редакції:
 +38(061)769-8-463

✉ Електронна пошта:
 studpol@ukr.net

Укладачі: С. А. Панченко, В. Л. Погребна,
 Н. В. Островська.
Рецензенти: Г. М. Волинець, К. В. Єськова.
Головний редактор: О. Носок.
Редколегія: Д. Пилипенко, Ю. Роншина,
 М. Башкатова, О. Носок, В. Швець,
 Р. Пугач, А. Заводюк, І. Обухова,
 Я. Крижницький, Ю. Слободенюк.
Комп'ютерна верстка та дизайн: О. Носок.

Затверджено на засіданні
 кафедри журналістики.
 Протокол №5 від
 05.12.2023 року.
 Редакція газети може не
 поділяти думки авторів, але
 залишає за собою право
 на редагування матеріалів.

Ще більше цікавого контенту
 від кафедри за QR-кодом.

zp.edu.ua/kafedra-zhurnalistyky

facebook.com/groups/171016193493608

journalism_nuzp

journalism_nuzp